

Dr Józef Goetz

(1903—1951)

Wspomnienie pośmiertne

DNIA 22 lutego br. zmarł w Poznaniu zastępca profesora botaniki leśnej na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego — dr Józef Goetz.

Syn leśnika, już od młodości nabrał zamiłowania do pracy w lesie. Po ukończeniu gimnazjum w Ostrowie Wielkopolskim odbywa roczną praktykę leśną w nadleśnictwach: Sieraków, Wanda i Durowo, po czym wstępuje w 1924 r. na Wydział Rolniczo - Leśny Uniwersytetu w Poznaniu. W czasie studiów wykorzystywał wszystkie okazje na praktyki leśne, które odbywał w nadleśnictwach: Głębokie, Przygodzice i w lasach Pszczyńskich, zaznajamiając się w ten sposób z lasami w różnych dzielnicach kraju.

Wybitnie zdolny, zwrócił na siebie uwagę na uczelni i został w 1927 r. mianowany asystentem przy katedrze botaniki leśnej. W czasie swej pracy asystenckiej okazał się dr Goetz doskonałym pracownikiem i organizatorem. Dużo pracy włożył w urządzenie ogrodu dendrologicznego Wydziału RL na Solaczu.

W 1928 r. zdobył stopień inżyniera leśnika na podstawie rozprawy o rozmieszczeniu brekini w Polsce, opartej na własnych badaniach na Pomorzu, Śląsku i w Wielkopolsce. Praca ta była jego pierwszą pracą drukowaną i do dziś nie straciła wartości naukowej.

W czasie asystentury ogłosił dalsze rozprawy naukowe: „O szkodach i szczelinach mrozowych powstałych na drzewach zimą 1928-29 r.“; „O omacnicy żywiczance i wyrośnięciu Cynipis calycis na dębach w Gołuchowie“, „O zmienności owoców dębu szypułkowego“ itd.

W 1932 r. ogłosił na podstawie studiów terenowych, pracę: „O rozmieszczeniu graba w północno-wschodniej Polsce“, na podstawie której uzyskał w 1933 r. stopień doktora leśnictwa.

Obowiązki asystenta pełnił dr Goetz przez pięć lat, do r. 1933.

Dr J. Goetz odznaczał się niezwykle sumiennością i obowiązkowością. W stosunkach z ludźmi był również wymagający, ale najwięcej wymagał od siebie. Toteż dla zdobycia dalszej wiedzy zawodowej postanowił na pewien czas przejść do pracy praktycznej w terenie. W tym celu przyjął obowiązki nadleśniczego w lasach Miłosławskich, w pow. wrzesińskim, a od roku 1935 zostaje dyrektorem dóbr i lasów miasta Torunia i pełnił te obowiązki z przerwą 6 lat wojny, do lipca 1949 r., to jest do chwili upaństwowienia lasów miejskich.

Jako bezpośredni przełożony ogrodów miejskich Torunia, troskliwie zajmował się zadrzewieniem i zalesieniem miasta.

W 1939 r. dr Goetz powołany do wojska dostał się do niewoli niemieckiej. Przez 6 lat niewoli nie ustawał w pracy. Skupił koło siebie grupę leśników, którzy zgromadzili bibliotekę leśną uczyli się i odbywali dyskusje naukowe.

Dr Goetz prowadził wykłady z botaniki leśnej, hodowli lasu, z łowiectwa, ponadto wygłosił 38 referatów z dziedziny hodowli i biologii lasu. Pod jego kierunkiem jeden z leśników napisał w obozie pracę inżynierską, która została mu zaliczona do egzaminu dyplomowego po wojnie.

Dr Goetz był zamiłowanym myśliwym, i dużo pracy poświęcał zagadnieniom łowieckim. Ogłosił wiele oryginalnych prac i artykułów w „Łowcu Polskim“, „Kalendarzu Myśliwskim“, redagował w latach 1947—1949 „Pomorski Biuletyn Łowiecki“ oraz w 1948 r. pięknie wydaną jednodniówkę: „Łowiectwo na Pomorzu“. Ogółem ogłosił z zakresu łowiectwa 22 publikacje.

Po opuszczeniu Torunia przyjął stanowisko adiunkta przy Katedrze botaniki ogólnej i fitopatologii. W tym czasie przystąpił do opracowania pracy habilitacyjnej.

Wydział Leśny UP powierzył mu stanowisko zastępcy profesora botaniki leśnej. Dr J. Goetz z całą energią rozpoczął pracę naukową i dydaktyczną. Dzielny i cenny pracownik naukowy zmarł niestety w sile wieku, gdy człowiek nauki rozwija zwykle swą największą działalność.

Dr J. Goetz posiadał wielki czar osobisty. W obcowaniu z nim każdy wyczuwał nieskazitelny charakter, szlachetność, powagę i rzetelny stosunek do zjawisk życiowych. Nigdy nie starał się wysunąć na pierwsze miejsce, raczej trzymał się na uboczu. Wiódł życie samotnika.

Zaznał niewiele szczęścia osobistego, szczęściem dla niego była praca dla dobra społeczeństwa, dla dobra lasów polskich, dla dobra nauki polskiej. Pracował zawsze nie dla kariery, nie dla korzyści materialnych, ale z poczuciem wartości pracy, w zrozumieniu jej znaczenia dla społeczeństwa i państwa.

Jego działalność naukową najlepiej charakteryzuje poniżej podany spis prac:

Prace botaniczno-leśne.

1. Rozmieszczenie brekini (*Sorbus torminalis* Cr.) w Polsce Zachodniej. Kosmos, tom. 53, zesz. I. Lwów, 1928.
2. Kilka notatek dotyczących brzęku (*Sorbus torminalis* Crantz) w Polsce Zachodniej. Przegląd Leśniczy, Poznań, kwiecień 1928.
3. Galasówka (*Cynips calycis* Burgad) i omacnica żywiczanka (*Phycis splendella* H. Sch.) w Gołuchowie. Sylwan XLVII, zesz. 3.
4. Obserwacje dotyczące szczelin mrozowych powstałych zimą 1928-29 r. u drzew w Poznaniu i jego okolicy. Sylwan XLVII, Lwów, 1929.
5. Park w Gołuchowie. III Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Lwów, 1930.
6. Przerośnięcie (prolifkacja) szypułki żołądziowej u dębu szypułkowego (*Quercus pedunculata* Ehr.). IV Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Lwów, 1931.
7. Zmienność owoców dębu szypułkowego. IV Roczn. Pol. Tow. Dendr. Lwów, 1931.
8. Drzewa godne ochrony w lesie Koryckim (pow. Krotoszyn) i w lasach sąsiednich. Wydawn. Okr. Kom. Ochr. Przyr., zesz. 3. Poznań, 1932.
9. Grab (*Carpinus Betulus*), w półn.-wschodniej Polsce, jego rozmieszczenie oraz udział w tworzeniu drzewostanów. Acta. Soc. Botanic. Poloniae Vol. IX nr 1-2, Warszawa, 1932.

10. Materiały do rozmieszczenia brzozy niskiej (Bot. Humilis Schr.) w półn.-wschodniej Polsce. V Roczn. Pol. Tow. Dendr. Lwów, 1933.
11. Buk (*Fagus silvatica*) w Poznańskim na wschodnim pograniczu swego rozmieszczenia. Prace I Polsk. Zjazdu Nauk. Leśn. Poznań, 1935.
12. Kolekcja drzew obcokrajowych w Wizulanach (Wileńskie). IV Roczn. Pol. Tow. Dendr. Lwów, 1936.
13. Aklimatyzacja drzew zagranicznych w Poznańskim. Roczn. Nauk Roln. i Leśnych, tom XLI. Poznań, 1936.
14. Hodowla siewek brzozowych. Las Polski. nr 6. Warszawa 1950.

Przygotowane do druku

15. Szablatość modrzewia polskiego na Górze Chełmowej.
16. Samosiewy sosny pospolitej na półn.-wschodzie Polski.

Prace z zakresu łowiectwa

1. Wpływ karmy na nośność kur bażancich. Łowiec Polski, 1936.
2. Liściarka jako pasza. Łowiec Polski, 1946, nr 6.
3. Rola siedliska leśnego w hodowli grubej zwierzyny. Łowiec Polski, 1947, nr 1.
4. O jasne oblicze myśliwego. Pomorski Biuletyn Łowiecki, 1947, nr 1.
5. W sprawie odstrzału i hodowli dzików. Pom. Biul. Łow. 1947, nr 3.
6. Dzik na Pomorzu południowym. Pom. Biul. Łow. 1947, nr 3.
7. Rozpoznawanie wieku dzika po uzębieniu. Pom. Biul. Łow. 1947, nr 3.
8. Stan liczebny zwierzyny na terenie DLP Toruń. Pom. Biul. Łow. 1948, nr 4.
9. Odstrzał selekcyjny sarn. Pom. Biul. Łow. 1948, nr 5.
10. Dokarmianie zwierzyny drobnej w porze zimowej. Pom. Biul. Łow. 1948.
11. W obronie dzika. Pom. Biul. Łow. 1948, nr 6.
12. Łowiectwo w świetle nowego kierunku hodowlano-leśnego. Pom. Biul. Łow. 1948, nr 7.
13. Szkic fizjograficzny Pomorza. Łowiectwo na Pomorzu. Toruń, 1948.
14. Rozmieszczenie zwierzyny na Pomorzu. Łow. na Pomorzu. Toruń, 1948.
15. Składniki mineralne w łowisku leśnym. Pom. Biul. Łow. 1949, nr 8.
16. Kilka uwag w sprawie hodowli kuropatw. Pom. Biul. Łow. 1949, nr 9.
17. Urządzenie łowisk. Kalendarz Myśliwski. Warszawa, 1950.
18. Ostatnie tury na Pomorzu. Łowiectwo na Pomorzu. Toruń, 1948.
19. Łoś na Pomorzu wschodnim. Łowiectwo na Pomorzu. Toruń, 1948.
20. Rzadka zwierzyna. Łowiectwo na Pomorzu. Toruń, 1948.

Przesłano do druku

21. Rozmieszczenie królika dzikiego (*Oryctolagus cuniculus* L.) w półn.-wschodniej Polsce.

Konstanty Stecki